

Dret i Benestar Animal

Codi: 102285

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500786 Dret	OT	4	0

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Professor/a de contacte

Nom: Silvia Zanini

Correu electrònic: Silvia.Zanini@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: Sí

Equip docent

Teresa Giménez Candela

Miryam Olivera Oliva

Martina Pluda

Laure Gisie

Bo Li

Equip docent extern a la UAB

David Favre Nancy Heathcote Professor of Property and Animal Law

Prerequisits

La docència és presencial i l'assistència a les classes és obligatòria.

Que els i les estudiantst tinguin coneixements suficients d'anglès (nivell mitjà) per poder consultar els materials que se'ls indiquen.

Fins fa relativament poc, la llei ha mantingut una actitud de reserva, si no de silenci absolut, cap als animals. Durant segles, tot el que s'havia de dir sobre l'estatus legal dels animals i el seu paper en la vida social no ha canviat substancialment, excepte en les modificacions fetes en els últims anys als Codis Continentals i algunes lleis comunes.

A partir d'aquí, només hi ha hagut incursions esporàdiques, encara que interessants, en la llei relativa al món animal i debats patrocinats per necessitats humanes, sempre més urgents, que la reflexió sobre la inserció d'animals en la vida social i en l'ordenament jurídic.

Objectius

Bàsicament s'estudia:

- Polítiques docents de Dret Animal en diversos països
- Impacte de l'ensenyament del Dret Animal en la societat
- Integració de l'ensenyament de Dret Animal en les diferents fases de docència
- Dos exemples concrets:

Didàctica del Dret Animal en el Grau de Dret

Ensenyament del dret animal com a màster professional i científic

Els animals han estat per la llei, des de les normes tradicionals que parteixen de fonts romanes i medievals, coses. Mercaderies que pot ser desposseïda pel propietari en els mateixos termes en què gaudeix de qualsevol altra cosa. La codificació civil només s'ocupava dels animals en la mesura que poguessin ser responsables de la possessió, propietat, objecte de contractes o fonts de responsabilitat.

En aquest mateix període de temps, les ciències de la natura han explicat de manera contundent que els animals no són una cosa més que els que hi ha a la natura, sinó éssers sensibles amb molts elements comuns a l'ésser humà, capaços de sentir i patir. La normativa, però, no ha canviat fins als últims anys del segle XX, quan hi ha hagut una sensibilitat social creixent.

Són les noves normes que consideren que la protecció dels animals és del seu interès, establint normes que disciplinen les relacions dels homes amb ells, però establint, com a directriu, els interessos dels animals, donant-los un tracte més respectuós i atent que el protegit per la regulació plana i uniforme dels béns en el Codi, que sempre hauria permès al propietari d'una cosa tenir la seva conservació i destrucció, del seu patiment i de la seva mort.

Aquest subjecte emergent del dret, com la ciència del Benestar Animal aplicada a la regulació legal, ofereix als futurs advocats, juristes, operadors jurídics una plataforma única per formar-se en una disciplina que combina la tècnica jurídica amb matèries essencials per entendre el context sociocultural en què es manifesta la nova relació entre Animals i Dret.

En aquest sentit, s'inclou en el PROGRAMA

- 1.-L'estatut jurídic dels animals de llei. Visualització global comparada.
- 2.- El Codi Civil: la condició dels animals com a simple "cosa" en dret civil i dret comú. Responsabilitat per actes d'animal i protecció. Tinença i deure de cura
- 3.- El segle XX: de les regles aïllades de Benestar Animal al "Dret de Benestar Animal" a la UE i en l'àmbit global.
 - A.- Animals de companyia, Producció Animals, Animals d'Entreteniment, Animals d'Experimentació, Animals en l'Esport. caça
 - B.- Incorporació a la Unió Europea i procés paral·lel d'incorporació parcial (encara incompleta) a les polítiques del Consell d'Europa. Incorporació a altres institucions internacionals. Oie. EFSA. Cita
 - C.- La llei espanyola autonòmica de l'europea en la segona meitat dels anys noranta: a) el creixement exponencial de la llei autonòmica, de la llei de Catalunya de 1995; i (b) principis creats per la pràctica administrativa i judicial. Competència municipal en protecció animal
- 4.- El maltractament animal i el deure de l'Estat de defensar les persones vulnerables
 - A.- Animals en captivitat. Zoos, Aquaris. Santuaris i Habeas Corpus
 - B.- Peixos, Aqüicultura. aviram. Invertebrats

C.- Fauna urbana. Animals salvatges.

D.- Animals i Cultura. Animals de moda. Animals a les Forces Armades i en conflictes bèl·lics

E.- Moviments de defensa i protecció animal. Defensa animal

D. Teràpies assistides amb animals. Animals en desastres naturals. Epidèmies i pandèmies

Competències

- Adquirir els coneixements bàsics de les diferents dogmàtiques jurídiques i exposar-los en públic.
- Demostrar un raonament reflexiu i crític: anàlisi, síntesi, conclusions.
- Exposar les reformes legislatives i els canvis jurisprudencials.
- Identificar, conèixer i aplicar els principis bàsics i generals de l'ordenament jurídic.
- Reconèixer i resoldre problemes.
- Treballar en àmbits multidisciplinaris i interdisciplinaris.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar el dret sotmès al canvi dels corrents socials, polítics i econòmics que influeixen en la seva evolució com a producte històric.
2. Demostrar un raonament reflexiu i crític: anàlisi, síntesi, conclusions.
3. Identificar les arrels del dret global.
4. Integrar el benestar animal en la salut pública i la seguretat alimentària, exigències d'una societat exposada a nous riscos.
5. Plantejar, raonar i resoldre casos pràctics sobre conflictes jurídics patrimonials.
6. Reconèixer i resoldre problemes.
7. Situar l'estatut jurídic dels animals en l'àmbit del desenvolupament sostenible.
8. Treballar en àmbits multidisciplinaris i interdisciplinaris.
9. Valorar els fonaments jurídics i l'evolució històrica del benestar animal a Espanya, a la Unió Europea i en altres règims jurídics no europeus (EUA, Canadà i Amèrica Llatina).

Continguts

1. PROGRAMA D'ORIENTACIÓ GENERAL

I. MARC GENERAL:

1. Article 13 del Tractat de Lisboa.
2. Animals en dret codificat.
3. Animals de dret comú. Dret Global
4. La protecció de les persones vulnerables. Maltractament animal i competències de l'Estat, CCAA. Municipis

II. REGULACIÓ DE LA UE I DE L'OIE:

4. Producció d'animals:
 - a. Posant gallines.
 - b. Porcs.
 - c. Vaques lleteres.
 - d. Peixos. aqüicultura

- e. Ocells. migració
- f. Directives sobre el sacrifici.
- g. Directives sobre el transport d'animals.
- 5 . Fauna salvatge i fauna urbana. caça. Animals en captivitat. Santuaris i Habeas Corpus
- 6. Animals d'experimentació:
 - a. Directives europees.
 - b. La normativa aplicada a Espanya
 - c. Compromís amb la Bioètica
 - d. Comitès Ètics
- 7. Animals en espectacles
 - a. La decisió del Tribunal Constitucional francès.
 - b. ILP a Catalunya.
 - c. La transformació dels circs
 - d. Espectacles amb animals a nivell local
 - e. Animals en Cultura, Moda. esport. caça

III. NO REGULAT PER LA UE:

- 8. Animals de companyia.
- 9. Venda i comerç interior, excepte CITES.

IV. Teràpies assistides amb animals. Animals a les Forces Armades i conflictes bèl·lics. Animals en desastres naturals. Epidèmies i pandèmies

Metodologia

METODOLOGIA

Les intervencions de la docència seran en forma d'exposició divulgativa, des de la qual es fomentarà la participació individual i col·lectiva. En ser una assignatura presencial, l'assistència a classe és obligatòria per almenys el 80% de les classes. No es pot cursar aquesta assignatura si l'alumne no pot assistir a classe

Tot això serà recolzat pels següents recursos didàctics:

- Dossier dels resums de les exposicions en classe, per a cada assistent, amb la legislació que ha de ser consultada.
- Diapositives power point per il·lustrar les exposicions.
- Vídeos informatius i didàctics.
- Exposició de casos pràctics.

Material de consulta, actualitzats, per resoldre dubtes o aconseguir informacions complementàries

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Activitats pràctiques	22,5	0,9	2, 5, 6, 8
Classes magistrals	22,5	0,9	4, 7, 9
Tipus: Autònomes			
Estudi	100	4	2, 4, 5, 6, 7, 8, 9

Avaluació

El sistema d'avaluació combina l'avaluació continuada de les pràctiques i la resolució d'un examen final

1.1 Avaluació continuada de les pràctiques.

Requereix assistir obligatori a les classes, lliurar les 2 pràctiques proposades i resoldre a l'aula les activitats avaluable proposades. Cadascuna de les practiques escrites compta un 25% de la nota

Es publicarà al Campus Virtual, abans de l'inici de la docència, la data concreta o la setmana de realització de les activitats avaluable, sens perjudici que, excepcionalment i per causes de força major, aquestes puguin, amb preavis i antelació suficient, ser modificades.

1.2 Examen final ordinari.

Consistirà en un examen únic, en format test, de tot el contingut de l'assignatura que tindrà un valor de fins el 50% de la nota final

Per a l'avaluació continuada, els i les estudiants hauran d'obtenir una nota mínima en l'examen final de 3 punts perquè puguin fer mitjana amb la nota final obtinguda en les dues pràctiques avaluable

1.3 Reavaluació.

Els i les estudiants que hagin participat de l'avaluació continuada i suspenguin l'examen final ordinari podran reavaluar-se sempre que hagin obtingut una nota mínima de 3 punts a l'examen final

Nota important: una persona que copii o intenti copiar a un examen tindrà un 0 en l'examen. Una persona que presenti una pràctica en el que hi hagi plagi obtindrà un 0 i rebrà una advertència. En cas de reiteració de la conducta, suspèndrà l'assignatura.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Avaluació Continuada de les pràctiques	50	3	0,12	2, 4, 5, 6, 8
Classes teòriques	50	2	0,08	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9

Bibliografia

BASICA

M. GIMÉNEZ-CANDELA, Transición Animal en España (Tirant lo Blanch. Valencia 2019) - **Disponible a la biblioteca digital de la UAB**

M. GIMÉNEZ-CANDELA Y R. CERSOSIMO, La Enseñanza del Derecho Animal (Tirant lo Blanch, Valencia 2020)

Ed. D. FAVRE y T. GIMÉNEZ-CANDELA, Animales y Derecho. Animals and the Law (Ed. Tirant lo Blanch, 2014)

Dossier ICALP sobre l'estat legal dels animals:

<https://www.derechoanimal.info/es/icalp/actividades/2021/el-icalp-favor-de-la-descosificacion-juridica-de-los-anir>

RECOMENDADA

Per a cada mòdul, es recomana als estudiants una llista de lectura, que els ajudarà a entendre millor tot el Programa.

Es recomana consultar la revista del ICALP (International Center for Animal Law and Policy), dA.Derecho Animal (Forum of Animal Law Studies) que és una revista OJS, indexada, on trobareu articles, comentaris de sentència, legislació comentada i actualització del règim jurídic dels animals tant anivell nacional com global. <https://revistes.uab.cat/da/index>

La pàgina web del ICALP (International Center for Animal Law and Policy), www.derechoanimal.info i la revista dA.Derecho Animal (Forum of Animal Law Studies) <http://revistes.uab.cat/da> serà un instrument bàsic de lectures, consulta de materials, legislació, jurisprudència i actualització. Per tant, es recomana que els estudiants la consultin diàriament.

Programari

L'assignatura no exigeix un programari específic.